

Voorzitter!

Mijn dank aan al diegenen die aan deze begroting hebben gewerkt.

Een begroting gaat niet alleen over geld, maar vooral over beleidskeuzes, die onze inwoners raken. Het tekort aan woningen, het omschakelen op duurzame energiebronnen en ook de aankomende opvang van asielzoekers blijven of worden belangrijke onderwerpen, die ook in Oude IJsselstreek tot soms moeilijke discussies zullen leiden.

Daar zijn nu de problemen rondom, wat nu heet, Het Dru Industriepark, bijgekomen. Daar kom ik verder nog over te spreken.

Open de overheid

De Amerikaanse verkiezingen hebben weer eens aangetoond dat, als politici het gevoel en de band met de inwoners kwijt zijn, zij aan de kant worden geschoven. In Amerika is de hausse aan WOKE voorbij. Dat moeten wij ons aantrekken. Ik zou haast zeggen: Make Achterhoek Great Again!

Als de overheid inwoners serieus neemt, moet ze open en eerlijk zijn, zodat zij goed geïnformeerd mee kunt praten. Oude IJsselstreek kan daarin verbeteren, om te beginnen door letter en geest van de Wet Open Overheid uit te voeren. ADA ziet dat voorzichtige eerste stappen zijn genomen en volgt de resultaten.

2026: Donkere wolken en een ravijnjaar

Daarnaast moeten we ditmaal ook iets verder vooruitkijken. Vanaf 2026 dreigt er een fiks tekort in het gemeentelijk huishoudboekje, waardoor het gemeentebestuur moeilijke keuzes zal moeten maken. Die keuzes moeten volgens ADA zo worden gemaakt dat de rekening niet onevenredig bij één groep inwoners, b.v. huiseigenaren en de middengroepen, wordt gelegd. Aan de andere kant moeten we de voorzieningen die we hebben om ook mensen met een kleine beurs, en hun kinderen te laten meedoen, ontzien.

Daarnaast is het zaak om de woningbouwprojecten en ontwikkelingen van economisch belang, zoals het VIP, wat een modern en groen bedrijventerrein moet worden, met kracht door te zetten.

Nu even geen dure fratsen!

ADA vindt wel, dat projecten als het oppimpen van het DRU-complex of het ontwerpen van een nieuw gemeentehuis, met alle kosten van dien, **in de ijskast** moeten. Ik ben benieuwd hoe de andere fracties en het college tegen deze gedachten aankijken en vraag ze te reageren.

Daarnaast zou eens moeten worden bekeken of we niet toe kunnen met minder gemeentelijk personeel. Het is immers voor elke organisatie goed om eens in de paar jaar, zeker als de organisatie is gegroeid, te kijken of de taken niet even goed met minder collega's gedaan kunnen worden. Minder vergaderen en meer doen.

We zouden b.v. ook eens kunnen kijken of het aantal ambtenaren t.o.v. het aantal cliënten bij Stoer niet in een andere verhouding kan worden gebracht, zodat elders in het sociaal domein de noodzaak tot bezuinigen minder groot wordt.

De te verwachten tekorten in 2026 kunnen helaas in onze gemeente minder goed dan in vergelijkbare gemeenten worden opgevangen. Zoals door ons al zo vaak gezegd, is er de afgelopen jaren al te veel geld bij de bank geleend en onvoldoende gezorgd voor een voldoende grote algemene reserve. Dat betekent dat we bij tegenvallende inkomsten en met een veel hogere rentestand dan we jarenlang gewend waren, minder mogelijkheden hebben om ons door een mindere financiële periode heen te slaan. Jammer, maar dat is niet anders.

Onverwachte tekorten: Wat kost de DRU-crisis ?

Na het uitbrengen van de begroting is er nieuwe informatie gekomen, die leidt tot een groot tekort aan de inkomstenkant van de begroting en van een dusdanig grote financiële omvang is, dat je jezelf kunt afvragen of dat niet

een aanpassing van die begroting verlangt. Als je weet dat je geen huurinkomsten ontvangt, moet je ze ook niet begroten.

Als dat nu qua tijd te dicht op de behandeling van vandaag ligt, zou dat in ieder geval tijdens de eerste bestuursrapportage, middels een wijzigingsvoorstel moeten gebeuren.

Dat geeft ook wat tijd om de opmerkelijke berichtgeving van de laatste weken nader te bestuderen. De DRU is immers redelijk goed door de coronacrisis gekomen en kende de laatste jaren, voor de omvang van de exploitatie, betrekkelijk geringe tekorten.

Zonder nadere uitleg is niet te begrijpen dat dit na het aantreden van de nieuwe bestuurder opeens anders is en dat dit pas de laatste weken, zo'n anderhalf jaar na zijn aantreden, duidelijk is geworden. Zeker dat de omvang van de financiële problemen tot een wettelijke schuldsanering (WHOA) of zelfs een faillissement zouden kunnen leiden kwam als een duveltje uit een doosje. Het lijkt haast wel dat dit argumenten zijn die ten onrechte als breekijzer worden gebruikt om de aangedragen erpachtconstructie met spoed door te drukken. Ik leg zo nog uit waarom we dat niet moeten laten gebeuren.

Dat de gemeentebegroting zo niet waargemaakt kan worden is echter wel duidelijk. Het is immers gemeld dat de DRU Cultuurfabriek dit jaar zo'n € 600.000,= aan huur niet zal betalen en dat te voorzien is dat ook in 2025 het geval zal zijn. Dat levert dus alleen al een gat op van € 1,2 miljoen.

- Waar gaat de gemeente daarvoor **dekking** voor vinden? Gaan we ergens anders op **bezuinigen**, verhogen we **belastingen** (OZB) en heffingen of is er een andere dekking?

Ik ben een hartstochtelijke voorstander van het DRU-project en wat het ons heeft gebracht. Als dat wordt afgeschilderd als een veredeld buurthuis, wordt velen onrecht aangedaan. De DRU heeft succes, het is hier elke avond druk en is er voor alle inwoners. De gemeenschap is de grootste stakeholder en het project is voortgekomen uit een investering met

publieke gelden, waarbij lang is getwist over de omvang van die investering.

Met een raming van 25 tot 30 miljoen euro zit ik er denk ik niet ver naast. Dit bedrag ligt vast in de gebouwen en is volgens ADA te beschouwen als een **stille reserve voor ons cultuurbeleid**. Dat moeten we behouden.

Dat cultuurbeleid geld mag kosten is voor mij geen vraag maar een zekerheid. De verschillende geldstromen vanuit de gemeente (subsidie, gebruikskosten, “huursubsidie” voor derden) en de, commercieel gezien, extreem lage huur hoort daarbij.

Uit de krant heeft u kunnen lezen dat de directeur-bestuurder van de DRU, spreekt over een tekort van 2-4 miljoen en als oplossing heeft dat de **gebouwen**, in een erfpachtconstructie aan zijn stichting overgaan, waarbij ik niet zie dat hij voornoemd miljoenenbedrag daarvoor wil betalen.

Daarmee geeft deze gemeente de genoemde stille reserve op. **Niet doen!**

Om het maar even bot te zeggen: Als de huidige stichting het niet kan bolwerken en faillieert, lijdt deze gemeente een fikse schade aan gemiste huurinkomsten en aanspraken in het kader van een garantstelling. Dat doet pijn.

Maar daar blijft het dan ook bij. De infrastructuur voor een bloeiend cultureel centrum is dan nog altijd in eigendom van de gemeente. Er kan een nieuwe stichting worden opgericht, die de gebouwen gaat huren en waarnaar de subsidiestroom wordt omgeleid. Niet alles is verloren. **Het blijft hier dan bruisen.**

Als het tot een erfpacht-constructie komt, is de waarde van de panden voor de gemeente verloren gegaan en kan in een faillissement een curator de panden aan de hoogste bieder verkopen. Daar wil ik maar met klem voor waarschuwen.

Aan het college vraag ik toe te zeggen dat zij niet meegaat in de voorgestelde erfpachtconstructie zonder dat de gemeenteraad daar mee instemt.